

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. VI. sententia Catharini confutatur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

199. Confirmatur: Augustinus ibidem profitetur A ad gloriam autem habendam nullum jus præcæsit in parvulis, vel si præcæsit, dependebat omnino ab extrinseco; & ideo ob amissam beatitudinem non possunt tristi rati onabiliter. Nec displicet quod aliqui Theologi addunt, nimirum a dmicri ibi divinæ providentiæ suavitate, quæ parvulos illos in suo statu tranquillitate conservat. Quam providentiæ suavitatem quotidie experimur, videmus enim pauperulos frusto panis contentos, & in rigida etiam hyeme, licet seminudos & frigore algentes, alacres tamen & pacatos esse, dum vident nobiles ejusdem naturæ, divitiis & deliciis redundantantes.
200. Ratio etiam id suadet: nam ut discurret D. Thomas in 2. dist. 83. qu. 2. Ex hoc quod caret B aliquis eo quod suam proportionem excedit, non affligitur, si sit recte rationis, sed tantum eo quod caret eo ad quod aliquo modo proportionatus fuit. Sicut nullus sapiens homo affligitur de hoc quod non possit volare sicut avis, vel quia non est rex vel imperator, cum sibi non sit debitum; affligitur autem, si privaretur eo ad quod habendum aliquo modo aptitudinem habuit. Quia ergo omnis homo usum liberi arbitrii habens, proportionatus est ad vitam æternam consequendam, quia potest se ad gratiam preparare, per quam vitam æternam merebitur; ideo si ab hoc deficiat, maximus erit dolor, quia amittit illud quod suum esse possibile fuit. Pueri autem nunquam fuerunt proportionati ad hoc quod vitam æternam haberent: quia neque eis debebatur ex principii naturæ, cum omnem facultatem naturæ excedat, nec acius proprios habere potuerunt, quibus tantum bonum consequerentur: & ideo nihil omnino dolebunt de carentia visionis divinæ; imò magis gaudebunt de hoc quod participabant multum de divina bonitate, & perfectionibus naturalibus.
201. Dices: Tales parvuli habuerunt ad ipsam beatitudinem, proportionem, & ordinationem in Adamo, in quo eorum voluntates interpretative continebantur: Sed hoc sufficit ut de illius jactura doleant: Ergo hæc ratio D. Thomæ non convincit.
202. Confirmatur: Si quis patrimonio privetur ob parentis delictum, non minus dolet, quam si propria culpa exhæredetur; & tamen tunc patrimonium non fuit in illius potestate, sicut nec culpa parentis: Ergo amissio boni non existentis in subjecti potestate, dolorem rationabilem excitat.
203. Ad objectionem respondeo, concessa Majori, negando Minorem: Sapientes enim, qui à passionibus non moventur, sed sola ratione ducuntur (cujusmodi erunt pueri illi) non dolent de amissione, vel de non adeptione bonorum, quæ sibi gratis promissa sunt, quando per ipsos non stat quominus ea recipiant; reputant enim illa ac si promissa sibi non fuissent. Unde S. Thomas ibidem in 2. argum. Sed contra, sic ait; Recta ratio non patitur ut aliquis perturbetur de eo quod in ipso non fuit ut vitaretur; propter quod Seneca probat, quod perturbatio in sapientem non cadit: Sed in pueris est ratio recta, nullo actuali peccato obliquata: Ergo non turbabuntur de hoc quod talem poenam (carentiam scilicet visionis Dei) sustinent, quam vitare nullo modo potuerunt.
204. Ad confirmationem, concessa Antecedente, nego Consequentiam & paritatem: Ratio discriminis est, quia ad proprium patrimonium quilibet est ordinatus, habetque naturale jus ad illud, & ideo sive aliena, sive propria culpa, aliquis exhæredetur, rationabiliter dolet: Dico tertid: Parvuli cum peccato originali B decedentes, post diem judicii, non erunt beati beatitudine naturali. Probatur primò conclusio: Beatitudo naturalis non est compossibilis cum averfione à Deo ut conditore naturæ; sicut nec supernaturalis cum averfione à Deo ut auctore supernaturali: Atqui parvuli ratione culpæ originalis sunt averfi à Deo, nedum ut auctore gratiæ, sed etiam ut naturæ conditore; tum quia una averfio sine alia nequit subsistere, ut frequentius Theologi docent; tum etiam quia peccatum capitale Adami, quo parvuli sunt inquinati, utramque averfionem continebat, & consequenter utraque fuit per originem traducta: Ergo non sunt beati beatitudine naturali. Dices: D. Thomas in 2. dist. 33. qu. 2. art. 2. 206. ad 5. ait: Quamvis pueri non baptizati sint separati à Deo, quantum ad illam conjunctionem qua est per gloriam, non tamen ab eo penitus sunt separati, imò ipsi coniunguntur per participationem naturalium bonorum, & ita de ipso gaudere poterunt naturali cognitione & dilectione: Sed cum dilectione naturali non potest stare averfio à Deo ut conditore naturæ: Ergo parvuli ratione culpæ originalis non sunt averfi à Deo ut auctore naturæ. Respondeo D. Thomam non loqui de dilectione naturali amicabile, efficaci, & perfecta, quæ sola cum averfione à Deo ut auctore naturæ incompossibilis est, sed de dilectione naturali, quæ fertur in Deum, prout est essendi naturale principium, quæ cum averfione à Deo ut fine ultimo naturali stare potest, ut patet in Dæmonibus, qui Deum, prout est essendi naturale principium, plusquam seipfos diligunt, sicut demonstrat D. Thomas 1. p. qu. 60. art. 5. & tamen ab ipso ut fine ultimo tam naturali quam supernaturali averfi sunt. Probatur secundo conclusio: Parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manebunt perpetuo inclusi in loco tenebroso, nempe in limbo, eique alligati: Sed cum tali detentione & alligatione stare non potest naturalis foelicitas; illa enim omnium bonorum naturalium aggregatorem, & omnium malorum & incommoditatum exclusivam importat Ergo illi parvuli non erunt naturali foelicitate beati. Minor patet, Major autem probatur primò ex Augustino ferm. 14. de verbis Apostoli, ubi expressè docet non esse locum medium inter regnum & infernum: Sed parvuli post judicium non erunt

§. V.

Sententia Carbarini confutatur.

Dico tertid: Parvuli cum peccato originali decedentes, post diem judicii, non erunt beati beatitudine naturali. 205.

Probatur primò conclusio: Beatitudo naturalis non est compossibilis cum averfione à Deo ut conditore naturæ; sicut nec supernaturalis cum averfione à Deo ut auctore supernaturali: Atqui parvuli ratione culpæ originalis sunt averfi à Deo, nedum ut auctore gratiæ, sed etiam ut naturæ conditore; tum quia una averfio sine alia nequit subsistere, ut frequentius Theologi docent; tum etiam quia peccatum capitale Adami, quo parvuli sunt inquinati, utramque averfionem continebat, & consequenter utraque fuit per originem traducta: Ergo non sunt beati beatitudine naturali.

Dices: D. Thomas in 2. dist. 33. qu. 2. art. 2. ad 5. ait: Quamvis pueri non baptizati sint separati à Deo, quantum ad illam conjunctionem qua est per gloriam, non tamen ab eo penitus sunt separati, imò ipsi coniunguntur per participationem naturalium bonorum, & ita de ipso gaudere poterunt naturali cognitione & dilectione: Sed cum dilectione naturali non potest stare averfio à Deo ut conditore naturæ: Ergo parvuli ratione culpæ originalis non sunt averfi à Deo ut auctore naturæ.

Respondeo D. Thomam non loqui de dilectione naturali amicabile, efficaci, & perfecta, quæ sola cum averfione à Deo ut auctore naturæ incompossibilis est, sed de dilectione naturali, quæ fertur in Deum, prout est essendi naturale principium, quæ cum averfione à Deo ut fine ultimo naturali stare potest, ut patet in Dæmonibus, qui Deum, prout est essendi naturale principium, plusquam seipfos diligunt, sicut demonstrat D. Thomas 1. p. qu. 60. art. 5. & tamen ab ipso ut fine ultimo tam naturali quam supernaturali averfi sunt.

Probatur secundo conclusio: Parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manebunt perpetuo inclusi in loco tenebroso, nempe in limbo, eique alligati: Sed cum tali detentione & alligatione stare non potest naturalis foelicitas; illa enim omnium bonorum naturalium aggregatorem, & omnium malorum & incommoditatum exclusivam importat Ergo illi parvuli non erunt naturali foelicitate beati. Minor patet, Major autem probatur primò ex Augustino ferm. 14. de verbis Apostoli, ubi expressè docet non esse locum medium inter regnum & infernum: Sed parvuli post judicium non erunt

erunt in loco regni, scilicet in cœlo empyreo: Ergo erunt in inferno, seu in limbo, qui, ut supra annotavimus, nomine inferni in Scriptura & SS. Patribus nuncupatur.

Confirmatur ex concilio Florentino supra citato, afferente animas eorum qui in solo peccato originali, vel mortali actuali decedunt, mox in infernum descendere, pœnis tamen disparibus puniendas: Sed nulla est ratio cui ex eo loco post ultimum magni iudicii diem liberandæ sint, cum post hanc vitam non sit locus misericordiæ, sed iustitiæ; & Eccli. 11. scriptum sit, *Vbi cumque ceciderit lignum, sive ad austrum, sive ad aquilonem, ibi erit;* quem locum Hieronymus in commentario, & alii communiter exponunt de hominibus, qui in eo statu perpetuè erunt, in quo illos mors invenit: Ergo parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, post diem iudicii in limbo manebunt inclusi, & huic tenebroso loco in perpetuum erunt alligati. Unde Anselmus lib. de conceptu Virgin. cap. 2. 2. versus finem ait, *Post diem iudicii nullus erit Angelus aut homo, nisi aut in regno Dei, aut in inferno.*

Secundò Major principalis suaderi potest ex communi doctrina Theologorum, afferentium quod post universale iudicium omnia elementa suum situm naturalem possidebunt, ita ut ignis supra aërem, aër supra aquam, & hæc supra terram sit, terraque aquis omnino cooperta maneat. Cum enim (inquiunt) aqua initio mundi totam ambiret terram, ut natura ejus postulare videbatur, ac deinde jussu Dei in locum unum congregata fuerit, ut superesset locus in terra generationi animantium & plantarum, generatione ista cessante cum motu corporum celestium, ratio ipsa & natura rerum postulat, ut aqua ad locum pristinum revertatur, totamque superficiei terræ coopereat. Ergo infantes post universale iudicium non habitabunt super faciem terræ, ut docent Adversarii (nisi in aquis ad instar piscium natæ dicantur, quod ridiculum est) sed in loco subterraneo & tenebroso inclusi manebunt.

Tertiò probatur eadem Major: Ex communi Theologorum sententiâ, iudicium particulare cuiuslibet, & iudicium universale, eandem sententiam continent: Sed animæ parvulorum cum peccato originali decedentium, in particulari iudicio destinantur ad limbum: Ergo post universale iudicium in eodem loco manebunt.

Denique suaderi potest conclusio ex duplici inconvenienti & absurdo, quod sequitur ex Catharini sententiâ: Nam si verum esset quod ipse scribit, parvulos, cum originali peccato decedentes, post diem iudicii non solum carituros omni dolore, tum interno, tum externo, sed etiam fore beatos ac felices; & in quodam veluti terrestri paradiso perpetuè vitam acturos, plenos sapientiæ & virtutibus, suâ sorte optime contentos, Deum toto corde diligentes & laudantes, Angelorum denique consortio & revelationibus sæpe fruantes; si hæc, inquam, vera essent, sequeretur in primis illos parvulos in universali iudicio transituros de non beatis in beatos beatitudine naturali: cum enim ante illud in tenebroso limbi carcere essent inclusi, beatitudine naturali, quæ cum detentione & alligatione ad hunc locum stare nequit, frui non poterant. Sequeretur deinde illos melioris conditionis esse, quia peccaverunt in Adamo, quam si in puris naturalibus decessissent; non enim

tanta bona debentur hominibus in puris naturalibus in infantia decedentibus: unde parvuli isti præmium & commodum ex peccato originali referrent: At hæc non solum videntur absurda, sed etiam Pelagianorum errori affinia: Ergo &c.

§. VI.

Solvuntur obiectiones.

OBJICES PRIMÒ: Parvuli ob culpam originalem nullâ tristitiâ afficiuntur, ut §. precedenti ostendimus: Sed si in pœnam illius naturali felicitate privarentur, non possent non tristari de ejus privatione; cum eam ut sibi possibilem cognoscerent: Ergo ob culpam originalem non privantur naturali beatitudine. 210

Respondeo concessa Majori, negando Minorem: nam licet demus quòd parvuli cognoscant naturalem beatitudinem, ut sibi possibilem, non tamen cognoscunt se fuisse ad illam ordinatos; cum ordinatio ad æternam felicitatem naturalem non sit homini ab intrinseco debita, sed ex gratuita Dei voluntate proveniat; nullus autem, si sit reformationis, affligitur ex hoc quod caret aliquâ perfectione sibi indebita, & ad quam ab intrinseco, & ex sua natura non est ordinatus, ut docet D. Thomas loco supra citato. 211

Objicies secundo: Deus in resurrectione, non obstante culpâ originali, concedet infantibus plura dona gratuita, ut immortalitatem, impassibilitatem, & quantitatem seu magnitudinem quam habituri essent, si ad adultam ætatem pervenissent: Ergo non denegabit illis naturalem beatitudinem. 212

Sed nego consequentiam, & paritatem: nam dona illa non sunt cum peccato originali incompossibilia, naturalis autem beatitudo cum illo stare non potest; quia, ut in prima probatione dicebamus, beatitudo naturalis importat conversionem in Deum, ut authorem naturæ, peccatum verò originale à Deo nedum ut authore gratiæ, sed etiam ut conditore naturæ avertit, ut ibidem ostendimus.

Objicies tertiò contra secundam probationem nostræ conclusionis: Si parvuli ex hac vita cum peccato originali migrantes, manerent post diem iudicii perpetuè inclusi in limbo, eique alligati, pœnam sensûs paterentur: Sed hoc dici nequit, ut §. 2. fusè ostendimus: Ergo nec illud. Sequela Majoris probatur: nam ut docuimus in tractatu de Angelis disp. 14. art. 2. pœna sensûs, quam dæmones & animæ separata patiuntur, est per alligationem ad ignem: Ergo si parvuli limbo alligati sint, pœnâ sensûs torquebuntur. 213

Respondeo primò negando sequelam Majoris. Ad cuius probationem, distinguo Antecedens: pœna sensûs, quam dæmones & animæ separata patiuntur, est per alligationem ad ignem, ut activè detinentem spirituales substantias, & occupantem contrariè, concedo Antecedens: solum ut formaliter locantem, nego Antecedens, & Consequentiam. Nam parvulorum animæ, etsi in limbo detineantur ut formaliter locante, non tamen contrariè occupantur ab illo ne Deum videant, nec activè detinentur à tali loco, sed à Deo negante concursum ad excludendum, & ideo non sustinent pœnam sensûs, quâ ab igne cruciantur dæmones & animæ adul-